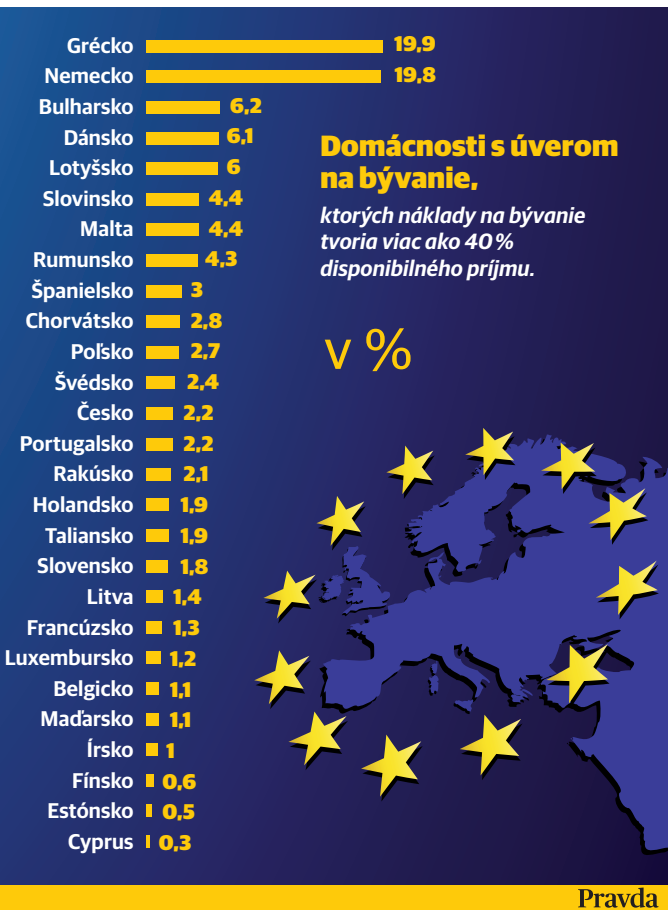

Ľudia si ťažšie požičávajú

nimky. Skôr opatrenie chápe-
me ako preventívne: do bu-
dúcnosti sa vyhneme možným
problémom so splácaním úve-
rov v dôchodkovom veku,"
hodnotí Lehuta. Napríklad vo
VÚB banke je limit na maxi-
málnu splatnosť úveru na bý-
vanie 72 rokov. NBS odhaduje,
že novou reguláciou zmierni

rást úverov o 1 percentný bod.
Čiastočne sa regulácia dotkne
približne 6 percent nových
úverov.

Treba myslieť na úspory

Návrh víta aj generálny riadi-
tel poradenskej spoločnos-
ti Sophistic Pro finance Ra-
doslav Valko. „Žiadatelia nad

Finančný strážny pes EÚ už varoval Slovensko

Na zvýšené riziká na trhu bývania a úverovania upozornil
prededávnom aj Európsky výbor pre systémové riziká vo
forme varovania pre Slovensko. Ako hlavné riziká uvádza
názna nadvýhodnenia cien nehnuteľností, rýchly rast cien
nehnuteľností, rastúca zadlženosť domácností a rýchly rast
úverov na bývanie. Výbor už pred pár mesiacmi navrhoval
zvážiť úpravu doteraz prijatých opatrení, a to najmä
v oblasti navyšovania dlhu pri už zadlžených domácnostiach
a predlžovania splatnosti, ktoré často zasahuje aj do
dôchodkového veku. Vyzerá to tak, že NBS hlas výboru
vypočula.

40 rokov si nebudú predlžo-
vať splatnosť hypotéky nad
dôchodkový vek. To znamená,
že hoci počas splatnosti úveru
budú platiť vyššiu splátku, na
dôchodku po poklese príjmov
už dlh mať nebudú alebo bude
podstatne menší," vysvetľuje.
Na druhej strane mladí ľudia
sa zasa dostanú k nehnuteľ-
nostiam za síce rovnakú výšku
úveru, ale s nižšou splátkou.
„Budú si totiž môcť dovoliť
dlhšie splatnosti, keďže ich sa
úprava DTI nedotkne," dodá-
va. Táto novinka z dielne NBS
sa tak môže postarať nielen
o jemné spomalenie nákupu
nehnuteľností, ale aj o zníže-
niu tlaku na rast cien.

Je to predovšetkým stred-
ná generácia, teda dnešní šty-
ridsiatnici, ktorí si takto berú
nové či navyšujú staré úvery
a predlžujú splatnosť až do dô-
chodku. Ľudia si vo vyššom
veku berú úvery na takzvané
investičné nehnuteľnosti. Čiže
druhé a tretie byty, ktoré chcú
prenajímať či zabezpečiť vlast-

ným bývaním svoje deti tým,
že s nimi podpíšu hypotéky.

Práve na to upozorňuje in-
vestičný analytik Swiss Life Se-
lect Pavel Škriniar. Banky už te-
raz samy limitujú vek dlžníka
a záleží na tom, či ide o spolu-
dlžníka alebo jedného dlžníka.
Problém, ktorý vidí NBS, podľa
neho nie je ani tak vo veku ako
vo finančnej disciplíne. „Ak by
si dlžník počas splácania budo-
val finančnú rezervu, ktorá by
ho bola schopná ochrániť pred
finančnými problémami spoje-
nými so splácaním počas dô-
chodku, opatrenia by neboli
potrebné," tvrdí analytik pre
Pravdu. Podľa neho je však
základ pre finančný problém
v tom, že mnohí dlžníci upred-
nostnia spotrebu pred tvorbou
úspor.

Dostupnosť bývania výrazne klesla

V správe o finančnej stabili-
te, ktorú regulátor zverejňu-
je dvakrát ročne, upozorňuje
okrem hypoték presahujúcich

dôchodkový vek aj na iné ri-
zika. Dostupnosť bývania na
Slovensku klesá a pod vply-
vom zvýšenej inflácie a rastú-
cich sadzieb sa zhorší finanč-
ná situácia približne v polovici
zadlžených domácností. „Hro-
zí, že rastúce ceny a slabší eko-
nomický rast bude spôsobovať
zhoršenie splácania úverov.
To je riziko, ktoré vidíme do
budúcnosti," vysvetľuje výkon-
ný riaditeľ úseku dohľadu a fi-
nančnej stability NBS Vladimír
Dvořáček.

S úvermi na bývanie sa
od marca 2021 roztrhlo vre-
ce. Rast hypoték sa zrýchlil
na 12,2 percenta, čo je jeden
z najrýchlejších rastov v únii.
Ceny nehnuteľností idú prud-
ko nahor a ľudia sú tak núte-
ní brať si čoraz väčšie úvery
na bývanie. To sa odzrkadľuje
aj na objeme hypoték. Úroko-
vé sadzby boli ešte donedáv-
na na rekordne nízkych úrov-
niach, čo ľudí povzbudzovalo
v zadlžovaní.

Peniaze boli lacné, tak sa
zadlžovali a často si aj svoje
existujúce úvery navyšovali.
Pri refinancovaní sa navyšujú
úvery v priemere až o 15- až
20-tisíc eur. Výrazný podiel na
tom má práve refinancovanie
úverov s navyšovaním. Štvr-
tina ľudí, ktorá mala na kon-
ci roka 2018 hypotéku, svoje
celkové dlhy v období rokov
2019 až 2021 nielenže nezni-
žila, ale dokonca zvýšila, ilu-
struje NBS situáciu na trhu
s hypotékami.

© AUTORSKÉ PRAVA VYHRADENÉ

— stručne

Štát ukončil podporu odídencom

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny vy-
platili posledné dávky v hmotnej núdzi
odídencom z Ukrajiny so štatútom do-
časného útočiska. Od júna túto funk-
ciu preberajú štyri medzinárodné orga-
nizácie - Úrad vysokého komisára OSN
pre utečencov (UNHCR), Detský fond
OSN (UNICEF), Medzinárodná federá-
cia Červeného kríža a Červeného pol-
mesiaca (IFRC) a Medzinárodná organi-
zácia pre migráciu (IOM). Informovalo
o tom Ústredie práce tým, že žiadatelia
o tieto dávky neprídu, mení sa len spô-
sob ich vyplácania. Počas marca a apríla
sa na úrady práce, sociálnych vecí a ro-
diny obrátilo celkovo 22 310 odídencom
z Ukrajiny so štatútom dočasného úto-
čiska so žiadosťou o pomoc v hmotnej
núdzi. Úrady práce im v rámci pomoci za
uvedené obdobie poslali celkovo takmer
5 miliónov eur. Za mesiac máj už budú

túto pomoc v júni vyplácať medzinárod-
né organizácie. (tasr)

Daňových kontrol ubudlo

Počet daňových kontrol za ostatné tri roky
v porovnaní so stavom pred desiatimi rok-
mi klesol priemerne o 40 percent, efekti-
vita finančnej správy sa však každým ro-
kom zvyšuje. V tlačovej správe to uviedla
auditorská a poradenská spoločnosť Moo-
re BDR. Suma nálezu počas kontrol vo fir-
mách totiž vzrástla priemerne o viac ako
polovicu. Pravdepodobnosť nálezu poru-
šenia daňovej legislatívy spolu s pokutami
rekordne rastie. „Keď porovnáme súčasné
trojročné obdobie 2018, 2019 a 2020 s ob-
dobím pred 10 rokmi, počet daňových
kontrol klesol o približne 40 %, suma ná-
lezu z daňových kontrol však narástla za
rovnaké obdobie takmer o 60 %," upozor-
nila spoločnosť. Ide o štatistiku vychádza-
júcu z údajov Finančnej správy. (sta)

U hydínárov našli vtáčiu chrípku

Veterinári zistili v okrese Šaľa v domá-
com chove hydiny vtáčiu chrípku. In-
formovala o tom v pondelok Štátna
veterinárna a potravinová správa. „V pô-
sobnosti Regionálnej veterinárnej a po-
travinovej správy Šaľa bol 24. mája po-
tvrdený výskyt vysokopatogénnej vtáčej
chrípky subtypu H5N1 v chove domácej
hydiny. Chovateľ hydiny v obci Vlčany,
okres Šaľa, spozoroval začiatkom 21. týž-
dňa roku 2022 náhly úhyn viacerých ku-
sov hydiny a u ďalších malátnosť, pokles
príjmu krmiva, problémy dýchacieho
aparátu," spresnili veterinári. Pravdepod-
obným zdrojom nákazy je podľa ŠVPS
voľne žijúce vtáctvo. Veterinári nariadi-
li opatrenia na zabránenie šírenia náka-
zy v ochrannom pásme s polomerom tri
kilometre okolo ohniska a v pásme pozor-
ovania s polomerom desať kilometrov
okolo ohniska. (tasr)